

“Un-kinged himself”

Amerikanernes baglæns march ind i revolutionen

En revolution er næsten per definition uretmæssig. Den er et brud med gældende ret og herskende standarder. Den søger at etablere en ny ret. Og derfor skal den forklare sig. Den skal forklare sin egen nødvendighed og retmæssighed. Problemet er, at revolutionens begrundelse forudsætter det, som revolutionen startes for at bringe til verden. De revolutionære skal overbevise sig selv og omverdenen om deres revolutions legitimitet. Det revolutionære øjeblik er derfor at forstå som en slags fortættet transformationsproces, hvor en følelse af akut vigtighed og eksistentiel udsathed kobles med en næsten manisk optagethed af at forklare og retfærdiggøre sig.

Den amerikanske revolution var først og fremmest en offentligt debatteret revolution, hvor amerikanerne startede med en loyal kritik af den engelske kolonimagt og kongen. Men over tid udviklede den sig til en kritik- og uafhængighedsfilosofi i perioden 1750-1775, en krigs- og revolutionsfilosofi under Uafhængighedskrigen 1775-1783 samt en politisk filosofi om magtens institutionalisering i en forfatning 1775-1789.

Jeg vil i det følgende analysere eksemplariske og repræsentative tekster fra de to første perioder med fokus på, hvorledes revolutionens legitimitet og nødvendighed blev forsøgt formuleret, nemlig to tekster, der arbejder med at begrunde kritik og oprørsret (III, IV), og dernæst to senere tekster, der arbejder med at begrunde selve den uafhængighedskrig og politiske revolution, man er i gang med (V, VI). Inden da skal vi dog først se lidt nærmere på revolutionær legitimering (I) og dernæst på den politiske kontekst for revolutionen (II).

I. Legitimerings problem

Som bekendt henviser revolutionsbegrebet oprindeligt til “en gentagelse eller en tilbagevenden til bevægelsens udgangspunkt. Ordet revolution betød oprindeligt og ifølge sin etymologi et kredsløb” (Koselleck 2007, 86). Hvor den tyske begrebshistoriker Reinhart Koselleck ser den afgørende historisering af revolutionsbegrebet i

Den franske revolution, der vil jeg argumentere for, at Den amerikanske revolutions legitimeringstekster fordoblede begrebsindholdet i både dets oprindelige betydning som tilbagevenden eller genskabelse af noget oprindeligt og – under indtryk af konflikstens tilspidsning til en uafhængighedskrig – som skabelsen af det helt nye.

Politik er en kommunikativ handling, der mobiliserer ord og begreber. Uden offentlig tale ingen politik. Som idéhistorikeren Quentin Skinner understreger, så er grænsen for det politisk mulige typisk bestemt af grænsen for, hvad det er muligt at legitimere (Skinner 2009). Politisk forandring hænger uløseligt sammen med begrebsforandring. Uden nye begreber eller nyt begrebsindhold er det politiske handlingsrum for struktureret og lukket til, at egentlig forandring kan synes mulig eller ønskelig.

Skinner fremhæver vigtigheden af, at enhver legitimering er betinget af det gældende sproglige og politiske univers. I én sammenhæng er det moralsk at argumentere for brugen af slaver, vold mod kvinder, drab på tyranner eller uafhængighed for kolonier. I en anden er det ikke. Det begrænser den mulige legitimering og dermed den mulige handling. Og lige så væsentligt: Hvis man ønsker at opnå ændringer, er man nødsaget til at kunne legitimere dem som værende, hvad de ikke umiddelbart fremstår som, nemlig retmæssige og inden for den version af sandhed, ret og moral, der hersker i samfundet. Ændringer, som jeg skal uddybe lige om lidt, er nødt til at trække på samtidens begreber og forestillinger for at ændre fremtiden. Man er nødt til at argumentere for ændringer ved at fremføre, hvorledes ændringerne vil føre til, at man så lever et liv, individuelt eller kollektivt, der er mere i samklang med tidens værdier og forestillinger, end man gør lige nu og her.

I bestræbelsen på at argumentere for vore handlinger eller overbevisninger forsøger vi hele tiden at skaffe den fornødne autoritet for vore udsagn, at skabe begrebslige grænser for hvem, der er inkluderede, og hvem, der er ekskluderede, eller at appellere til følelserne hos læsere, lyttere og seere. Tekster har et forhold til deres omgivelser. De er i en vis forstand bestemt af omgivelserne, da en tekst, der taler helt forbi sit publikums forestillingsverden om fx retfærdighed eller autoritet, ikke vil overbevise. Den vil være uinteressant for sit publikum.

Tekster er derfor altid indskrevet i nogle særlige samtalemiljøer. De trækker på en fælles sprogbrug, fælles symboler, fælles begreber – og så forsøger de strategisk at ændre vores forståelse af disse for at legitimere forfatterens position som sand, god, retfærdig, eller hvad det kan være. Enhver aktør, der ønsker at ændre på de eksisterende magtforhold, står derfor over for en retorisk opgave: Inden for rammen af en række sproglige konventioner skal han eller hun mestre et balanceret overtalelsesforsøg. Balancen, der skal holdes, består i at formulere sig i et sprog, der respekterer de sproglige konventioner og dermed skaber genkendelighed i forhold til problemstillingen, samtidig med at man systematisk arbejder på en forskydning eller nyfortolkning af, hvorledes dette problemkompleks bedømmes. Enhver social eller lingvistisk innovation må tage form af en udvidelse eller kritik af et eksisterende projekt, som allerede er konventionelt betinget og forstået. Selv den mest revolutionære forfatter eller taler er derfor nødt til at tage de eksisterende begreber og sproglige konventioner i brug for at kunne gennemføre de forandringer, der ønskes. Han må, som Skinner formulerer det, “marchere baglæns i krig” (Skinner 2009, 103).

Vi retter i denne artikel blikket imod denne særlige marchform. For en fuld forståelse af teksterne, deres indhold og ærinde er det nødvendigt med en grundig forståelse af samtidens politiske sprog og situation; en kontekstualisering, der kun gives meget løseligt her, men som man kan finde hos en række historikere, der har arbejdet med det ideologiske (frem for det for tiden mest populære socialhistoriske, Ben-Atar 1999) grundlag for Den amerikanske revolution (Ball & Pocock 1988; Bailyn 1992; Wood 2005). Der skal – da Den amerikanske revolution er yderst ringe behandlet i dansk undervisning og forskning – i det næste afsnit gives omridset af en sådan kontekstualisering af den ideologiske produktion i perioden.

II. Den amerikanske koloni

Den første egentlige kolonisering af Amerika startede med Jamestown i det nuværende Virginia i 1607. Herfra udviklede der sig de næste 150 år de oprindelige 13 kolonier på Atlanterhavskysten. Som John Locke (1632-1704) skrev i *Second Treatise*: "i begyndelsen var hele verden *Amerika*" (Locke 1988, 301). Amerika betyder for Locke i 1690 uopdyrket, ubeboet, uciviliseret, uejet – i allerbredeste forstand ukultiveret. Det betød, at de europæiske kolonister havde en ret – nærmest en guddommelig pligt – til at tage landet i besiddelse. Selv om Gud, siger Locke, har givet jorden til menneskeheden som fælles ejendom, så

“ gav han den til deres nytte og til det største mål af livsfornødenheder, som de er i stand til at udvinde fra jorden. Det kan derfor ikke forventes, at han mente, jorden for altid skulle forblive fælles og ukultiveret. Han gav den til brug for de virksomme og rationelle (og arbejde var hans navn for det). (Locke 1988, 291)

Små 70 år senere er østkysten af Amerika beboet af hvide europæere, 'de virksomme og rationelle' – først og fremmest englændere, men også mange tyskere og irere – og befolkningen er de facto blevet udskiftet fra indianere til europæere. Det, der før var 'tomt', er nu ved at blive beboet. I London og i de amerikanske kolonier breder den forestilling sig, at Amerika ikke vil forblive en koloni for altid, fordi amerikanerne er kristne europæere og derfor ikke racemæssigt eller civilisatorisk er bestemt til at være underlagt kolonialstyre; fordi de er ved at konstituere sig som et folk separat fra englænderne; og fordi de velstandsmæssigt, befolkningsmæssigt og geografisk størrelsesmæssigt er ved at overhale deres koloniale herrer (Draper 1996). Der er derfor i 1760'erne en begyndende frygt hos englænderne og en begyndende bevidsthed hos amerikanerne om et brud med den koloniale orden. En bevidsthed, der leder efter et sprog at udtrykke sig i.

Forskellige juridiske og administrative ændringer fra den engelske kolonimagt blev derfor i stigende grad fortolket som overgreb af amerikanerne. Handlinger, der måske nok var kluntede og unødvendige, men som var ganske inden for rammerne af ordinær kolonial administration, blev nu på grund af en ny amerikansk politisk bevidsthed set som uretfærdige overgreb. Det væsentlige er altså ikke den koloniale handling i sig selv, men den fortolkning, den blev mødt med af en kolonibefolkning, der var begyndt at tolke sig selv som frie og uafhængige mennesker. Denne tolkning

anvendte i vid udstrækning engelsk politisk filosofi og juridisk lære til at argumentere sin sag. Man tog begreber om frihed, selvstændighed, repræsentation m.fl. fra engelsk filosofi og holdt dem op imod engelsk praksis og mente at se et misforhold, der gjorde begreberne til skamme.

Det, der gav Den amerikanske revolution dens indledende energi og kraft var argumentet om, at England som frihedens centrum var flyttet fra England til Amerika, at amerikanerne altså var de egentlige englændere, dem der udlevede og forsvarede engelsk frihed, mens det var de nominelle englændere, der undertrykte friheden og levede i modsætning til de evige og sande idealer. Denne strategiske intervention i debatten muliggjorde paradoksalt nok en revolution formuleret som forsvar af det bestående, altså en revolution i forsvar for den truede frihed. En revolution imod englænderne for engelsk frihed.

Ved siden af kolonimagtens egen legitimeringsfilosofi trak man på en engelsk radikal opposition, der var anti-monarkisk og republikansk. Fra de radikale friheds fortalere såsom Thomas Gordon (1692-1750) og James Burgh (1714-1775) fik de amerikanske revolutionære en alternativ udlægning af den engelske kongemagt; eller i hvert fald et sprog, der åbnede for en ganske radikal kritik af kongemagten for ikke at tjene folkets bedste. De beskrev det engelske samfund som korrupt, sygt, devalueret, materialistisk snarere end dydigt – og disse kritikpunkter kunne forholdsvist problemfrit overføres til kongemagten og den engelske top som ansvarlig, idet magten nu var blevet absolut, arbitrær og luksus-orienteret.

De fandt her en stærk forfaldsfortælling om en gammel engelsk frihed, der blev undertrykt – hvilket dels gjorde amerikanerne i stand til at differentiere skarpt imellem deres eget dydige samfund og englændernes korrupte, dels gjorde dem i stand til at forklare ondets rod for både englænderne og amerikanerne i ét og samme princip, nemlig en oppustet og omnipotent kongemagt. Kombineret med læsning af klassiske og samtidige republikanere gav det amerikanerne en stærk mistænksomhed over for magtkoncentration og et manisk-konspiratorisk syn på enhver form for centralisering af magten. Den amerikanske erfaring med lokal selvledelse blev stillet op over for det, der sås som den engelske kolonimagts forsøg på at overtage den magt og kontrol, som de amerikanske kolonier havde udøvet på så glimrende vis selv.

De amerikanske tekster var fyldt med oplistninger af overgreb og spekulationer om, hvad disse handlinger faktisk i det skjulte betød. Tegn blev læst, historier, krænkelser og rygter genfortalt – og det væsentlige er, at den republikanske og radikale tradition tilbød en læsestrategi, der forklarede friheden som truet og angav dens årsag. England var blevet korrupt og magtfuldkomment og ønskede at underlægge sig amerikanerne og gøre dem til slaver af deres vilje. Kolonialpolitikken var ikke udtryk for dumhed, men for diabolsk snuhed. I *Cato's Letters* skriver Gordon, at der hersker “en evig sammensværgelse imod lyset og friheden” (Gordon 1721).¹

De lærte fra republikanerne og de radikale, at magtens immanente egenbevægelse er at overskride sine legitime grænser; at underlægge sig alt og alle. Derfor fremskrev de en ekstremt vigtig modstilling, der ikke er republikanismen iboende, men som måske er det i den radikale tradition, nemlig at der hersker en krigstilstand mellem magt og frihed. Magt blev forstået som dominans, kontrol og tvang. Magten

er evig og imperial i sin natur, mens friheden grundlæggende er passiv og skrøbelig. Magten vil altid søge at overskride sine retmæssige grænser. Magt og overskridelse skrives ofte sammen. Magten er tillukkende, den frister til misbrug. Bare eksistensen af magt er nok til, at faren består. Friheden derimod opretholdes kun ved offentlig handling, ved årvågenhed. Folket er frihedens eneste garant. Det, man overtog fra den engelske radikale tradition, var bl.a. denne stærke mistænksomhed over for magten. Man kan ikke overdrage magthaverne beføjelsen til at sikre friheden. Den beføjelse eller evne varetages kun af folket. Som Burgh skriver i sin *Political Disquisitions* fra 1774:

“ Al retmæssig autoritet, lovgivende såvel som udøvende, stammer fra folket. Magten hos folket er som lyset i solen, oprindelig, original, iboende og ubegrænset af noget menne-skeligt. Magten hos herskere kan sammenlignes med det reflekterede lys fra månen, for det er kun lånt, uddelegeret og begrænset af folkets intention. (Burgh 1774)

Denne forestilling i alle dens mange formuleringer var universelt delt – af alle fra de kongetro til de mest radikale – og det var et sprog, der problemfrit kunne anvendes kritisk. I dens særligt radikale form blev forestillingen til en magtens mistænksomhed, når man satte denne præmis over for den herskende politiske realitet. Sandheden blev falsificeret af virkeligheden, hvilket åbenbarede frihedens skrøbelighed og magtens farlighed.

I revolutionens første år opstilles en potent dikotomi mellem monarki og republik, mellem korrupsion og dyd. Modsætningen til monarkiets luksus, hemmelighedsfuldhed og degeneration bliver republikkens simplicitet, ligefremhed og dyd. Som David Hume (1711-1776) formulerer det i “Om kunstarterne og videnskaber-nes opståen og udvikling” fra 1742: “I en republik må embedsaspiranterne se nedad for at opnå folkets mandat, hvorimod de i et monarki må vende deres opmærksomhed opad for at søge at vinde de mægtiges nådes- og gunstbevisninger.” Og, påpeger Hume, dette gælder for såvel det politiske som det samfundsmæssige resultat af enten republikken eller monarkiet:

“ For at opnå succes i det førstnævnte tilfælde er det for en sådan mand nødvendigt at gøre sig selv *nyttig* i kraft af flid, evne eller viden. For i det sidstnævnte tilfælde at have heldet med sig, må han i stedet søge at fremstå *sympatisk* i kraft af kløgt, elskværdighed og manerer. (Hume 2006, 171)

De amerikanske revolutionære tager denne distinktion og radikaliserer den til en skelnen mellem det nyttige og dydige i republikken, hvor politikken kontrolleres af folket over for det unyttige og overfladiske – det luksuriøse og degenererede – i monarkiet, hvor smiger, forstillelse, snobberi og slaveagtig lydighed sikrer en farlig koncentration af en ukontrolleret magt. I monarkiet forventes det kun af individet, at han er lydige. I republikken forventes det, at han er aktiv – og kritisk. Monarkier baseres på hierarki og underkastelse. Republikker baseres på lighed og fællesskab. Og, får amerikanerne formuleret sig frem til, englænderne behandler os som ulydige subjekter, hvor det, vi egentlig er eller kunne være, er frie borgere.

III. Oprørs- og kritikret

I 1750 udgiver præsten Jonathan Mayhew (1720-1766) en af datidens mest berømte og omdiskuterede prædikener, *A Discourse Concerning Unlimited Submission and Nonresistance to the Higher Powers* (Mayhew 1965). Mayhew var en kontroversiel præst på grund af sin liberale teologi og stærke politiske synspunkter, og han virkede i Boston, Massachusetts, epicentrum for den tidlige del af revolutionen. Prædikenen blev holdt på 100-årsdagen for den engelske kong Charles I's (1600-1649) henrettelse 30. januar 1649 og var et hvidglødende angreb på fremstillingerne af Charles som en martyr og på det krav, der var indført i 1662, at alle britiske kirker på årsdagen skulle læse en prædiken, der begræd henrettelsen.

Mayhews forsvar for kritik- og oprørsret samt hans beskrivelse af årsagerne bag kongens henrettelse kan med fordel læses som en optakt til de amerikanske oprørers devaluering af patriarkal og monarkisk autoritet i perioden umiddelbart efter. Mayhew fremstiller et katalog af specifikke angrebepunkter imod den henrettede konge, der kunne og blev generaliseret til en kritik af både den siddende konge og kongemagt i al almindelighed. Mayhew blev af mange af sine samtidige betragtet som revolutionens første intellektuelle og regnes for ophavsmanden til dens afgørende slogan: "Ingen beskatning uden repræsentation".

Mayhews ekspliciterede ærinde er et opgør med "den slaveagtige doktrin om passiv lydighed og ikke-modstand", og han erklærer sig på "frihedens, BIBLENS og den sunde fornufts side imod tyranni, PRÆSTESKAB og nonsens". Særlig farlig anser han forsøgene på at genoplive doktrinen om royal fødselsret som grundlag for kongens autoritet og undersåtternes lydighed; en doktrin, der netop anvender Charles I's 'martyrium' til at fremstille alle kritikere som forrædere og oprørere. Heroverfor aktiverer Mayhew dels kontrakttenkningen, dels det, han anser som en kristen pligt til ikke passivt at adlyde, men at undersøge grænserne for den passende magt og den passende lydighed. Den kristendom, der af Mayhews opponenter forsøges anvendt til guddommelig legitimering af kongemagten, søger Mayhew at bringe i frihedens og kritikens tjeneste: "Derfor er det passende for enhver ven af sandheden og menneskeheden, for enhver, der elsker Gud og den kristne religion, at gøre sin del for at modstå dette hadefulde monster [politisk og religiøst tyranni]." For Mayhew bliver det enhver kristens pligt "at informere sig selv om, hvad deres religion fortæller om den underkastelse, de skylder til de *højere magter*." Ganske som hans modstandere mobiliserer den hellige skrift for at legitimere oprørsforbud og passiv lydighed, så genfortolker Mayhew den samme tekst for at vise, hvordan Gud altid har ment, at den politiske (og religiøse) magt skal være begrænset, og at dens "eneste formål er samfundets lykke".

Mayhew medgiver, at ulydighed over for gode herskere "ikke bare er en *politisk synd*, men også en afskyelig *forbrydelse over for Gud og religion*." Opgaven er derfor at forstå forholdet mellem beskyttelse og lydighed samt derfor også mellem krænkelse og oprørsret, idet Mayhew summarisk afviser et i datiden ofte hørt krav om absolut lydighed over for øvrigheden. Det helt afgørende er hans afvisning af, at ulydighed nødvendigvis er det samme som synd og forbrydelse over for den politiske og religiøse magt. Faktisk tværtom. Hvis magten misbruges bliver kritik, ulydighed og måske endda oprør en pligt netop over for den magt, der har overskredet sin

retmæssige stilling og funktion og over for det samfund, man tilhører, for "herskere har ingen bemyndigelse fra Gud til at gøre ondt [...]. Det er blasfemi at kalde tyranner og undertrykkere for *Guds tjenere*." Når herskerne misbruger deres magt, "da ophører de med at være *Guds tjenere* og fortjener ikke mere hæder end simple *pirater og landevisrøvere*" (der ifølge datidens gældende ret kunne myrdes på stedet som 'menneskehedens fjender', Thorup 2008, kap. 2). Ulydighed og oprør kan derfor under de rette omstændigheder, så snart herskeren qua sine handlinger de facto ophører med at være herskeren, udgøre undersåttens loyalitetserklæring og den kristnes forpligtelse: "At fortsætte med at være lydige [i tilfælde af tyranni] ville være at hjælpe suverænen med at fremme slaveri og ulykke for det samfund, som både vi og suverænen er uløseligt forpligtet til at sikre og fremme."

Efter disse principielle overvejelser går Mayhew over til at applicere dem på spørgsmålet om det retmæssige i henrettelsen af Charles I. Som vi også vil se i afsnit V og VI, så oplister Mayhew et katalog over kongens krænkelser og forbrydelser (der også i deres substans ligger tæt på det, som Georg III vil blive beskyldt for få år senere). Den præcise udlægning af kongens konflikt med parlamentet er ikke vigtig her. Det er til gengæld Mayhews afgørende konklusioner, at der for det første ikke var tale om et egentligt oprør, men "et helt igennem retmæssigt og hæderfuldt forsvar af folkets naturlige og legale rettigheder imod den arbitrære magts unaturlige og illegale overgreb", hvilket gjorde modstanden "absolut nødvendig for at sikre nationen imod slaveri, ulykke og ruin." Samt for det andet, at det ikke i egentlig forstand var et oprør imod kongen eller det royale princip, idet han med sine handlinger havde "af-kongeliggjort sig [*un-kinged himself*] lang tid inden og havde forspildt sin ret til folkets troskab." Den halshuggede konge var derfor "i egentlig forstand ikke *deres konge* men en *lovløs tyrann*", hvorfor det ikke var kongemord, men friheds- og selvforsvar. Disse overvejelser, der af Mayhew ikke på dette tidspunkt blev anvendt på den siddende konge, kunne uden store vanskeligheder opdateres og generaliseres i den tilspidsende konflikt som en legitimering af, hvorfor oprøret ikke var en synd eller et forræderi, men helt modsat en nødvendighed på linje med det legitime selvforsvar imod en indbrudstyt samt en genoprettelse af den normalt tilstand, som tyrannen havde krænket.

IV. En modvillig revolutionær

I perioden fra december 1767 til februar 1768 udkom en række kronikker ('letters') i Philadelphias aviser, herunder *Letters From a Farmer in Pennsylvania to The Inhabitants of The British Colonies*, der blev genoptrykt i 21 af de 25 koloniale aviser, og som ydermere udkom som pamflet i marts 1768 trykt i syv udgaver i Amerika og tre udgaver i Europa. Den anonyme forfatter var John Dickinson (1732-1808), en af revolutionens vigtige mænd. Han var advokat, politiker og en af Amerikas rigeste. Dickinson var med egne ord en "forbeholden revolutionær" og var derfor imod uafhængighed i 1776, hvorfor han ikke skrev under på Uafhængighedserklæringen. Han var dog alligevel sammen med Thomas Jefferson (1743-1826) forfatter til "Declaration of the Causes and Necessities of Taking Up Arms" fra 1775 (behandles i næste afsnit) og tjente som militsofficer under Uafhængighedskrigen. Han var

medlem af første og anden kontinentalkongres (hhv. 1774 og 1775/6) samt af den forfatningsgivende forsamling i 1787, efter hvilken han anbefalede et ja til den nye amerikanske forfatning.

Pamfletten fra slut-1760'erne er en af de mest berømte og indflydelsesrige i det præ-revolutionære Amerika (Dickinson 1767). Trods sin skarpe kritik af englænderne advokerede Dickinson ikke for løsrivelse, men forsoning. Han var tilhænger af den britiske forfatning og så det som en konflikt mellem Amerika og det britiske parlament. Inden den anden kontinentalkongres udsendte den ovenfor nævnte erklæring om årsagerne til sit oprør, havde den på Dickinsons opfordring anmodet om forsoning ved at erklære loyalitet over for kongen og bede ham bryde med sine "ondskabsfulde ministre". Der skabes altså et skel mellem den førte politik og den generelle status, hvilket netop også er der, hvor Dickinsons pamflet bliver interessant. Han kan siges at gå mere direkte baglæns ind i revolutionen end mange af de øvrige, der gik lige fremad med begreber og argumenter, der hentede deres autoritet bagud i tid. Dickinson prøver at formulere en kritik af britisk praksis, der stopper før konklusionen om revolution og uafhængighed, samtidig med at hans teksts argumenter flyder ind i den revolutionære kritik, og hans forgæves forsøg på forsoning i næste etape af konflikten bliver en del af argumentationen for, at amerikanerne uden held har forsøgt alle andre løsninger end krig.

Dickinson lægger ud med at beskrive sig selv som en simpel farmer, der "fra barnsben lærte at elske *menneskehed* og *frihed*". Han erklærer sig hernæst overrasket over, at så få tilsyneladende har bemærket et parlamentsindgreb, der suspenderer den lovgivende forsamling i New York, fordi de ikke til fulde har efterlevet et krav om at proviantere de britiske tropper. Det er et indgreb, hvormed "de er blevet straffet på en måde, der er ødelæggende for *amerikansk* frihed og rettelig alarmerende for alle kolonierne." Det alarmerende ligger ikke i selve proviantkravet, men i dets princip, nemlig at parlamentet ifølge Dickinson hermed har tiltaget sig arbitrær ret til at indkræve skatter og afgifter samt fuld råderet over kolonierne; en ret, de ikke juridisk eller historisk har. New Yorks sag "er *alles* sag. Hvis parlamentet retmæssigt kan fratage New York nogle af dens rettigheder, da kan de fratage enhver eller alle de andre kolonier deres rettigheder." Dickinson afviser, at det britiske parlament har ret til at beskatte kolonierne, da de ikke er repræsenteret heri. Det bliver et af de helt afgørende stridspunkter, spørgsmålet om repræsentation og beskatning (Wood 2008). Her er det vigtige, at Dickinson, trods sin erklæring om loyalitet over for England og sin forsikring om ikke at ville gøre noget, der kunne "mishage vores suveræn eller vores moderland", aftegner den kritiklinje, der bliver den dominerende, nemlig at parlamentet usurperer koloniernes sædvanlige og lovlige ret til at regulere deres egne indre anliggender. Han afviser ikke parlamentets ret til at regulere handel, eller at de amerikanske kolonier "er *dele* af en helhed, og at der derfor må eksistere en magt et sted, der kan præsidere og bevare forbindelsen på en ordentlig måde. Denne magt ligger hos parlamentet." Men han er optaget af grænserne for denne magt, og den går ved beskatning. Og så markerer Dickinson ganske afgørende, at ufrihed ikke kun kommer af direkte undertrykkelse, men af den ukontrollerede mulighed for undertrykkelse:

“ FOR HVAD ER ET FRIT FOLK? Ikke dem, over hvem den politiske magt bliver rimeligt og ligeligt udøvet, men dem, der lever under en regering, der er så *forfatningsmæssigt begrænset og kontrolleret*, at den rette forordning sikrer imod, at magten bliver udøvet på nogen anden måde. Den seneste lov bygger på ødelæggelsen af denne forfatningsmæssige sikkerhed [...] Kort sagt, hvis de har ret til at pålægge os en skat på *én penny*, da har de ret til at pålægge os en på en *million* [...] Der er intet, vi kan kalde vores eget; eller for at bruge Hr. Lockes ord – HVILKEN EJENDOM HAR VI, HVIS EN ANDEN HAR RET TIL AT TAGE TIL SIG SELV, HVAD HAN VIL? [...] *De, der bliver beskattet uden deres samtykke, udsagt af dem selv eller deres repræsentanter, er slaver. Vi bliver beskattet uden vores samtykke udsagt af os selv eller vores repræsentanter. Vi er derfor – SLAVER.*

Selvbeskrivelsen som slaver viser sig enormt virkningsfuld, idet den trækker på både klassisk og samtidig republikanisme, der definerede slaven som den, der for sit liv og sin ejendom er afhængig af en andens vilje. Derfor er parlamentets tiltagen sig en beskatningsret ikke bare et økonomisk spørgsmål, men et, der går til kernen af, hvad frihed er. Romerretten definerede slaven som den “der er underlagt en andens jurisdiktion” og derfor “bestemt over af en anden” (Skinner 1998, kap. 3). Det er derfor mindre det privatretslige ejendomsspørgsmål eller decideret grusomhed, der definerer slaveriet, men det at man ikke er sin egen herre; at en anden kan bestemme over en. Det er ikke det, at vedkommende faktisk gør det, men selve muligheden derfor, der bestemmer en som slave. Ufrihed er at være underlagt en andens vilje. Om denne så handler godt eller dårligt er ligegyldigt.

Modstillingen fri/slave, som Dickinson her bearbejder, anvendes polemisk og strategisk med stor succes i denne første, indledende fase af konflikten. Tyranni fremskrives derfor som betegnelsen for det kongedømme, der handler arbitrært over for ellers lydige og underdanige undersåtter. Det er det sprog, som Dickinsons tekst forbliver indenfor, men som de senere amerikanske revolutionære forsøger at skrive sig ud af, da de opgiver kompromis med den engelske kolonimagt og beslutter sig for uafhængighed.

Hvor det for Dickinson forbliver et spørgsmål om at appellere til en genoprettelse af, hvad han betragter som den hidtil herskende, transatlantiske konsensus (“Lad os opføre os som pligtskyldige børn, der har fået ufortjente slag af en elsket forælder”), der bliver det for hans mere radikale landsmænd del af bevisførelsen for, hvorfor de to må skilles. Den sociale kontrakttenkning forudsætter et særligt forhold mellem beskyttelse og lydighed, der af magthaverne kan benyttes til at afkræve lydighed, men som af undersåtterne kan vendes om til en afvisning af lydighedsforpligtelsen, hvis magthaverne ikke opfylder deres del af kontrakten. Kontrakttenkningen har en dobbelthed i sig mellem et ligeligt kontraktforhold og så en hersker/undersåt, voksen/barn-relation. Man kan måske sige, at selv om kontrakttenkningen i udgangspunktet ‘bare’ blev lagt oven på den hidtil herskende patriarkalsk-monarkiske autoritet (fx hos Thomas Hobbes (1588-1679) og til dels hos Locke), så virkede den som en stille bombe, da kontrakten jo forudsætter to lige parter, et gensidigt udvekslingsforhold og muligheden for opsigelse hos begge kontrahenter.

Dickinson er interessant, da han formulerer første del af løsrivelsen, nemlig magthavernes manglende opfyldelse af kontrakten, samt anden del af relationen,

nemlig voksen/barn-forholdet, mens andre formulerede det, der blev konklusionen. Man var ikke længere nogens undersåt eller barn, og derfor kunne dette sprog ikke anvendes. Henvisning til ens krænkede ret som britisk undersåt eller forurettet barn virker ikke længere, når man ikke vil være undersåt eller brite, men selvstændig voksen.

V. Revolutionen begynder

Den 19. april 1775 finder de første militære sammenstød sted mellem amerikanerne og englænderne ved slagene i Lexington og Concord (briterne: 73 døde, 174 sårede; amerikanerne: 50 dræbte og 34 sårede). Kort tid derefter, den 10. maj 1775 træder den anden kontinentalkongres sammen, og man forbereder sig til krig. Den 3. juli 1775 udnævnes George Washington (1732-1799) til øverstbefalende; der oprettes en udenrigskomité; og man trykker papirpenge til finansiering af tropperne. På Dickinsons opfordring afsender man en fredsføler, oliegrensresolutionen, men udsender samtidig *Declaration of the Causes and Necessities of Taking Up Arms*, der mestendels er skrevet af Dickinson og Thomas Jefferson (1743-1826). Den 23. august erklærer kong George III (1738-1820) kolonierne i "åbent oprør", og at alle Amerikas støtter i England nu er at betragte som forrædere (straffen herfor var død ved partering). Den 22. december vedtager det britiske parlament forbydelsesloven (*Prohibitory act*), der stopper al amerikansk eksport. Hernæst hyres tyske lejesoldater, og man gør det klart, at man vil bruge væbnet magt for at løse konflikten. Uden nogen officiel krigserklæring er Uafhængighedskrigen nu reelt i gang.

Erklæringen (Jefferson & Dickinson 1775) er en fantastisk klar opsummering af den amerikanske position og begynder ved med stor patos at afvise, at "det guddommelige ophav til vores eksistens" skulle have forudsat en "frygtelig autoritet" med absolut magt, og selv hvis en sådan magt faktisk fandtes, residerede den ikke i det britiske parlament. Tværtom, ærefrygt for "vores skaber, menneskehedens principper og den sunde fornufts diktat" overbeviser alle, der vil lytte, om at formålet med politisk magt er "at fremme menneskehedens velfærd".

Dette udgangspunkt, der trækker på britisk politisk teori og parlamentets legitimering, sættes herefter op over for parlamentets 'faktiske' praksis, der grundet en "ubehersket passion for magt" har søgt at "slavebinde disse kolonier med vold", hvorfor modstand er den eneste løsning. Parlamentet har af en "umådeholden lyst efter ubegrænset dominans" stillet sig i modsætning til det gode samfunds tre principper nævnt ovenfor: Gud, menneskehed og fornuft. Det har svigtet det løfte og den opgave, hvorpå det er dannet og hidtil er blevet adlydt. Amerikanerne derimod har lydt de fælles principper og er i deres historie og handlinger disse princippers praktiske realisering:

“ Vore forfædre, indbyggere fra Storbritannien, forlod deres fødeland, for på disse kyster at finde et hjem for borgerlig og religiøs frihed. Med deres blod som betaling, deres rigdomme som indsats, uden den mindste omkostning fra det land, de havde forladt, ved utrætteligt arbejde og en uoverkommelig ånd, skabte de bosættelser i Amerikas fjerne og ugæstfri vildnis, der dengang kun var beboet af utallige og krigeriske barbarer. Samfund

eller regeringer udstyret med perfekte [lokale] lovgivende forsamlinger blev dannet med charter fra kronen og en harmonisk udveksling blev etableret mellem kolonierne og det kongedømme, hvorfra de oprindeligt stammede.

Dette indholdsmættede afsnit indicerer frihedens rejse vestpå; amerikanernes selvhjulpne etablering af deres livs udkomme; samt endelig den politiske orden for det fælles bedste, der blev oprettet imellem kolonierne og England. Hvis denne orden var blevet opretholdt, ville alt endnu være i harmoni, men efter Den fransk-indianske krig 1754-63 fik kongen nye rådgivere, og "fra det fatale øjeblik begyndte det britiske imperiums affærer at geråde i forvirring." Herefter følger en længere liste over krænkelser, som alle angår et brud med den hidtil herskende orden fra parlamentets side. Amerikanernes "fredelige og respektfulde opførsel fra koloniseringens begyndelse, deres pligtskyldige, tjenstivrige og nyttige hjælp under krigen kunne ikke redde dem fra de fremsatte nyskabelser." Det er væsentligt her at dvæle ved ordet 'nyskabelser'. Amerikanernes sag stod og faldt med, at parlamentet vedtog lovgivning i strid med hævdvunden ret fra koloni-chartrene, fra historisk sædvane samt fra de politiske principper om frihed og retfærdighed, som Gud, natur og fornuft dikterer.

Konfronteret med disse krænkende nyskabelser har amerikanerne "i ti år uafbrudt og nytteløst bestormet tronen som ydmyge ansøgere; vi har ræsonneret, vi har protesteret til parlamentet i det mest milde og ærværdige sprog." Amerikanerne har, siger de her, talt britisk til parlamentet, der på deres side har opført sig, som var det et fremmed sprog, de aldrig havde hørt før, og hvis mening de ikke forstod. Amerikanerne blev oprørt over de britiske handlinger, men det var "et dydigt, loyalt og hengivent folks indignation." Igen, loyalt over for det, som amerikanerne og briterne burde have fælles, men som det nu kun er amerikanerne, der forfægter og forsvarer. "Vi har forfulgt ethvert fredeligt, ethvert respektfuldt middel [...] hvor nytteløst var håbet om at finde moderation hos vore fjender."

Den foreløbelige kulmination på briternes aggression var "det uprovokerede angreb" på Lexington og Concord. "Fjendtlige handlinger, således startet af de britiske tropper, er siden blevet udført uden nogen hensyntagen til tro eller ære." Herefter følger endnu et katalog af krænkelser, denne gang militære, og der lægges særlig vægt på, hvordan amerikanerne behandles, som var de allerede i åben konflikt med briterne. De gøres til oprørere og forrædere, før de har handlet oprørsk. Det væsentlige er, hvorledes de oplistede politiske og militære krænkelser tolkes som bevidst ond-sindede handlinger udført med den klare plan at slavebinde dem, der af Gud, natur, historie, ret og fornuft burde være frie. "Vi er reduceret til alternativet mellem at vælge betingelsesløs underkastelse under irriterede ministres tyranni eller væbnet modstand. Sidstnævnte er vores valg. Vi har beregnet dette opgørs omkostninger og finder intet så forfærdeligt som frivilligt slaveri." Bemærk begrebet 'frivilligt slaveri'.

Gennem spidsformuleringen af alternativet, frihed eller slaveri, knyttes det stærkest mulige bånd til datidens gældende politiske teori. Hvis man godtager, at amerikanerne er at betragte som frie mænd, er et oprør for at genoprette den truede eller allerede tabte frihed fuldt ud legitimeret. "Ære, retfærdighed og medmenneskelighed forbyder os tamt at overgive den frihed, som vi har modtaget fra vores ærværdige forfædre, og som vores uskyldige eftertid har en ret til at modtage fra

os.” Afslutningsvis fremhæves det (hvilket var flertalsmeningen på dette tidspunkt), at uafhængighed ikke er formålet eller målet med oprøret, ej heller er det ære eller erobring (de klassiske årsager til krig):

“ I vores eget indfødte land, i forsvaret for den frihed, der er vores dåbsret, og som vi altid har nydt indtil den nylige krænkelse heraf, til forsvaret af vores ejendom, erhvervet udelukkende ved vore forfædre og vores eget ærlige arbejde, imod den vold der møder os, har vi grebet vores våben. Vi vil lægge dem igen, når aggressorernes fjendtligheder ophører og al fare for, at de skal begynde på ny, er ophørt, og ikke før.

VI. Uafhængighedserklæringen

Samme dag som britiske tropper landede på Staten Island, den 2. juli 1776, vedtog den anden kontinentalkongres at bryde endegyldigt med England og skabe en ny, uafhængig stat. Allerede i maj samme år opfordrer kongressen staterne til at vedtage nye regeringer “under folkets ledelse”, og at “udøvelsen af enhver autoritet under kronen bør totalt ophæves”. Den 12. juni vedtager Virginia sin statsforfatning og andre stater følger efter med egne forfatninger. Den 4. juli, efter fire dages diskussion, vedtages Jeffersons udkast til en uafhængighedserklæring med få ændringer. Den nye stat er en realitet, om end der vil gå syv år, før der underskrives en fredsaftale, og næsten præcis 12 år før den nye forfatning for de Forenede Stater kan træde i kraft den 21. juli 1788.

Uafhængighedserklæringen er det mest berømte og kendte af de revolutionære dokumenter, og vi kan derfor behandle det forholdsvist kortfattet. Erklæringen er som sagt skrevet af Jefferson, der er en af de helt store revolutions- og nationsopbygningshelte. Han var medlem af Virginias parlament, som i 1774 opløses af englænderne, hvorefter Jefferson skriver *A Summary View of the Rights of British America* (Jefferson 1774) ment som instruktion til Virginias delegation til den første kontinentalkongres, men det anses for at være for radikalt. Han bliver dog udpeget til den anden kontinentalkongres, og i 1776 vender han tilbage til Virginia som medlem af det nye parlament (Virginia House of Delegates). Han skriver de næste tre år 126 lovforslag til en demokratisering af samfundet og politikken, herunder ophævelse af arvefødsretten, styrkelse af retssikkerheden, beskyttelse af religionsfriheden, styrkelse af uddannelsen. Han forsøger uden held at afskaffe dødsstraffen, men formår at få vedtaget en lov imod import af slaver. Under krigsårene er han 1779-81 guvernør i Virginia og fra 1797-1815 præsident for Amerikas første videnskabelige selskab, American Philosophical Society. Han var også en dygtig arkitekt, opfinder af praktiske redskaber, ornitolog og benævnes ‘arkæologiens fader’, da han udviklede en række udgravningsteknikker i sit arbejde med indianske gravpladser. I 1783 vælges han til kongressen og er 1785-89 ambassadør i Frankrig, inden han 1790-93 bliver det nye USA’s første udenrigsminister; 1797-1801 er han landets anden vicepræsident, og fra 1801-09 er han USA’s tredje præsident.

Det er altså en mand dybt involveret i amerikansk politik før, under og efter revolutionen, der er den afgørende pennefører på Uafhængighedserklæringen, som ligesom den foregående erklæring er en klar og tydelig oversættelse af europæisk

politisk tænkning til de amerikanske forhold og den aktuelle situation (Jefferson 2007). Uafhængighedserklæringen har en række forskellige formål: at meddele verden amerikanernes beslutning; at legitimere såvel uafhængighed som den væbnede opstand; og endelig at samle den amerikanske befolkning på et tidspunkt, hvor amerikanernes militære situation så ganske håbløs ud (McCullough 2006). De skal overbevises om rigtigheden af sagen og sandsynligheden for succes. Kun med udsigten til sejr kan nogen forventes at risikere liv og lemmer. Derfor skal en sådan mulighed/sandsynlighed fremhæves og godtgøres, ganske som den også blev det i erklæringen fra året før. Jefferson skal altså forklare og legitimere uafhængigheden som et faktum samt sandsynliggøre dens mulighed for også at blive en realitet.

En første væsentlig ændring i forhold til den forudgående periodes politiske kritik og ideologiske produktion er tavsheden omkring parlamentet, der ellers har været i centrum af debatten hidtil. Nu fremstilles forholdet mellem Amerika og England som udelukkende medieret af den engelske konge, og det er nu kongens og ikke parlamentets krænkelser, der oplistes. Måske man heri skal se den nye opgave for den tekstuelle intervention i konflikten, som erklæringen er. Amerikanerne henvender sig nu som suveræn til suverænen. Man bønfalder ikke længere suverænen som undersætter krænket af et parlament, men som suveræn nation til en anden suveræn nation. Erklæringen er en suverænitetserklæring, der ikke kan forholde sig til et andet lands indre politisk-institutionelle ordning, men derimod kun til den ydre og øverste repræsentant for samme. Udsigepositionen har afgørende ændret sig fra undersøgt til suveræn.

Erklæringen selv er opdelt i fem dele. Første del skitserer erklæringens formål, som er pligten hos det folk, der i overensstemmelse med "naturens love og naturens Gud" udskiller sig fra et andet, at "erklære de grunde, der driver dem til adskillelsen." Herefter følger i anden del Den amerikanske revolutions berømteste sætning dybt inspireret af Lockeansk tankegang: "Vi anser disse sandheder for selvindlysende, at alle mennesker er skabt lige, at de af deres skaber er givet visse umistelige rettigheder, blandt hvilke er liv, frihed og stræben efter lykke." Den politiske ordning eksisterer udelukkende for at sikre disse naturlige rettigheder og deraf følger, "at når som helst nogen regeringsform bliver ødelæggende for disse formål, da er det folkets ret at ændre eller opløse den og indstifte en ny regering." Selv med disse naturlige rettigheder er folk ofte villige, siger erklæringen, til at udholde lang tids uretfærdighed og krænkelser. "Men når en lang række af misbrug og usurpationer, der alle går i samme retning og dermed beviser en plan for at reducere folk under et absolut despoti, da er det deres ret, det er deres pligt, at afkaste sig en sådan regering og at tilvejebringe nye vogtere af deres fremtidige sikkerhed." Den amerikanske uafhængighedserklæring er derfor fremtvunget af loyaliteten over for den naturretstænkning, der også i samtiden var det legitimatoriske grundlag for det engelske parlament.

Givet disse principper om naturlige rettigheder (herunder den naturlige ret til uafhængighed og oprør) samt følgerne af deres krænkelser kommer tredje og længste afsnit, der fylder omkring halvdelen af erklæringen og som er et katalog over kongens "gentagne krænkelser og usurpationer, der alle har det direkte formål at etablere et absolut tyranni over disse stater." Bevisførelsen for denne despotiske

plan var afgørende, ikke mindst da store dele af befolkningen (samt et mindretal af kongressen) stadig følte stærk loyalitet over for kongen; måske ikke nogen politisk eller økonomisk loyalitet over for parlamentet, men en emotionel og politisk over for kongen. Han defineres derfor med tidens stærkest ladede udtryk som “en tyran uegnet til at herske over et frit folk.” Det skal netop være mere end tilfældige småkrænkelser for at kunne aktivere oprørs- og uafhængighedsretten. Der skal være en despotisk plan bag, der forener alle de hver for sig mindre krænkelser til et egentligt tyrannisk forehavende, der ikke længere kan tåles, da al frihed og al rimelig tålmodighed nu er opbrugt.

Derfor gentager fjerde del da også den foregående erklærings fremhævelse af alle de mange fredelige henvendelser, amerikanerne mener at have stilet til englænderne for at finde en mindelig løsning uden held. “Vi må derfor samtykke med den nødvendighed, der påbyder vores adskillelse og anse dem, som vi anser resten af menneskeheden, fjender i krig, venner i fred.” Ud over den passive form, hvor med uafhængighedens nødvendighed er blevet påbudt amerikanerne, er det her vigtigt at bemærke, hvorledes der for første gang formuleres en paritet mellem englænderne og alle andre nationer, den amerikanske inklusive. Det er nu suveræniteten over for suveræniteten, nation over for nation, forenet kun i de bånd af krig og handel, der regulerer alle selvstændige nationers interaktion med hinanden.

Femte og sidste afsnit er den egentlige uafhængighedserklæring. Der, hvor et nyt subjekt erklærer sin egen uafhængige eksistens med alle en suveræn stats attributter:

“ Vi, repræsentanterne for de forenede amerikanske stater, forsamlet i en almen kongres, med verdens øverste dommer som vidne om vore intentioners retskaffenhed, på vegne af og med bemyndigelse fra de gode folk i disse kolonier, kundgør og erklærer højtideligt, at disse forenede kolonier er og retmæssigt bør være frie og uafhængige stater, at de er frigjort fra enhver troskab over for den britiske krone og at al politisk forbindelse mellem dem og den britiske stat er og bør være totalt opløst; og at som frie og uafhængige stater har de fuld magt til at føre krig, slutte fred, indgå alliancer, opbygge handel og udføre alle de handlinger og ting, som uafhængige stater retmæssigt må gøre.

VII. Konklusion

Det oprindelige mål med Den amerikanske revolution var hverken en omvæltning eller ændring af den eksisterende orden men tværtom bevarelsen af den frihed, man mente sig historisk berettiget til og som nu var truet. Målet var genetablering af tabt frihed. Resultatet var ny orden og et nyt politisk sprog, der ikke kunne forliges med det gamle. Pointen i denne artikel har været, at det kun kunne være gennem bearbejdningen af det politiske sprog, som amerikanerne og englænderne havde til fælles, at der kunne formuleres en position, der til sidst endte med at opsplitte den transatlantiske del af det britiske imperium og skabe en nation ganske ulig noget, der fandtes i datidens Europa.

Idéhistorikeren John Pocock skriver, at den radikale “rekonstruerer fortiden for at autorisere fremtiden; han historiserer nutiden for at fratage den autoritet” (Pocock 2009, 208). Det er, hvad vi har set de amerikanske revolutionære gøre. De

rekonstruere en fortid domineret af fri-mænd for desto stærkere at kunne devaluere en samtid angiveligt befolket af slaver. Fremtiden opnås her gennem referencen til fortiden. Efterhånden som konflikten gik fra et 'loyalt oprør' til en egentlig uafhængighedsrevolution mindskedes referencen til fortiden til fordel for fremtiden. Henvisning til sædvanemæssig ret bliver mindre vigtig, efterhånden som den tanke etablerer sig, at man er i gang med at skabe noget nyt. Det bliver i stadig mindre grad fra fortiden, fra det, der er tilstået en af den herskende magt, at nutidens autoritet skal hentes, men derimod fra fremtiden, fra den magt, der, som der står i den amerikanske forfatnings præambel, skal skabe "en mere perfekt union, sikre hjemlig fred, tilvejebringe fælles forsvar, fremme den generelle velfærd og sikre frihedens velsignelser for os selv og vores eftertid."

Noter

- 1 Med mindre andet er nævnt i bibliografien, er citater fra de oprindelige tekster oversat til dansk af forfatteren.

Litteratur

- Bailyn, Bernard (1992): *The Ideological Origins of the American Revolution*, Cambridge, Mass. & London: Belknap Press.
- Ball, Terrence & John Pocock, red. (1988): *Conceptual Change and the Constitution*, Lawrence: Kansas University Press.
- Ben-Atar, Doron (1999): "The American Revolution", i Robin W. Winks (red.), *Historiography*, Oxford: Oxford University Press.
- Burgh, James (1774): *Political disquisitions*, <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/documents/v1ch2s6.html> (sidst besøgt 19. november 2010).
- Dickinson, John (1767): *Letters from a farmer in Pennsylvania*, http://files.libertyfund.org/files/690/Mcdonald_0010_EBk_v4.pdf (sidst besøgt 29. juli 2010).
- Draper, Theodore (1996): *A Struggle for Power. The American Revolution*, London: Little, Brown and Company.
- Gordon, Thomas (1721): *Cato's letters*, <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/documents/v1ch2s2.html> (sidst besøgt 19. november 2010).
- Hume, David (2006): "Om kunstarternes og videnskabernes opståen og udvikling" i Mikkel Thorup (red.), *Den skotske oplysning*, Århus: Slagmark.
- Jefferson, Thomas (1774): "A summary view of the rights of British America", <http://www.ashbrook.org/tools/printerpage.asp> (sidst besøgt 28. juli 2010).
- Jefferson, Thomas (2007): "Declaration of Independence", i Michael Hardt (red.), *Thomas Jefferson: The Declaration of Independence*, London & New York: Verso.
- Jefferson, Thomas & John Dickinson (1775): "Declaration of the Causes and Necessities of Taking Up Arms", <http://www.nationalcenter.org/1775DeclarationofArms.html> (sidst besøgt 27. juli 2010).
- Koselleck, Reinhart (2007): "Historiske kriterier for det moderne revolutionsbegreb" i Jeppe Nevers & Niklas Olsen (red.), *Reinhart Koselleck: Begreber, tid og erfaring*, Kbh: Hans Reitzels Forlag.
- Locke, John (1988): *Anden afhandling om styreformen*, Frederiksberg: Det lille forlag.
- Mayhew, Jonathan (1965): "A Discourse Concerning Unlimited Submission and Nonresistance to the Higher Powers" i Bernard Bailyn (red.), *Pamphlets of the American Revolution, 1750-1776*,

- Cambridge, Mass.: Belknap Press.
- McCullough, David (2006): *1776. America and Britain at War*, London: Penguin.
- Pocock, John (2009): "Time, Institutions and Action: An Essay on Traditions and Their Understanding" i John Pocock, *Political Thought and History. Essays on Theory and Method*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Skinner, Quentin (1998): *Liberty Before Liberalism*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Skinner, Quentin (2009): "Moralske principper og social forandring" i Frank Beck Lassen & Mikkel Thorup (red.), *Quentin Skinner: Politik og historie*, Kbh: Hans Reitzels Forlag.
- Thorup, Mikkel (2008): *Pirater, terrorister og stater*, Århus: Klim.
- Wood, Gordon S. (1993): *The Radicalism of the American Revolution*, New York: Vintage.
- Wood, Gordon S. (1998): *Representation in the American Revolution*, Charlottesville & London: University of Virginia Press.